

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	31 juli 2017	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2017-0935	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81BC5D30	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	14 juli 2017	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- Ontheffing - Mitigerende maatregelen	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen sanering landgoed Bornia

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 14 juli 2017 van EcoGroen Advies BV, namens Stichting Het Utrechts Landschap, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, via schakelbepaling 3.10, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het doden of vangen en opzettelijk verstoren van exemplaren van de zandhagedis, en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de zandhagedis, alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de wet, voor zover dit betreft het doden of vangen van exemplaren van de hazelworm, en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de hazelworm voor de periode tussen 1 september 2017 tot 1 maart 2018.

II. Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het landgoed 'Bornia', gelegen in de gemeente Driebergen-Rijsenburg. Het doel van het project is om een deel van het landgoed te saneren en de lokale natuurwaarden te versterken. De werkzaamheden betreffen het kappen van bos inclusief het verwijderen van stobben en wortels, en het afgraven van 20-40 centimeter grond. Vrijkomende grond wordt verwerkt op de planlocatie zelf, in de vorm van een heuvel met een laag schoon dekzand. U vraagt ontheffing van de verbodsartikelen genoemd in de artikelen 3.5 en 3.10 van de wet voor wat betreft de zandhagedis (*Lacerta agilis*) en de hazelworm (*Anguis fragilis*) voor de periode van 1 september 2017 tot 1 maart 2018.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

IV. Toetsingskader

De zandhagedis is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet. De hazelworm is beschermd ingevolge artikel 3.10 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Zandhagedis

De zandhagedis is in het plangebied aangetroffen. Het heidegebied vormt optimaal habitat voor de zandhagedis. Zo zijn er open, zandige plekken aanwezig waar eieren afgezet kunnen worden, en vormt de begroeiing een goed potentieel winterhabitat. Verwacht wordt dan ook dat het heidegebied jaarrond in gebruik is door de zandhagedis. Op basis van de tijdens onderzoek aangetroffen aantallen wordt verwacht dat de populatie in het plangebied bestaat uit 60 – 150 exemplaren. De populatie in het plangebied maakt onderdeel uit van de grote (meta)populatie op en rond de Utrechtse Heuvelrug. Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen exemplaren van de zandhagedis worden verstoord en gedood, en kunnen voortplantings- en rustplaatsen van de zandhagedis worden beschadigd en vernield.

Er worden maatregelen voorgesteld om de negatieve effecten op de zandhagedis zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te mitigeren. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het leefgebied van de zandhagedis uitgerasterd, en worden de zandhagedissen binnen het raster weggevangen en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, in geschikt habitat, weer uitgezet. Hoewel hiermee zoveel mogelijk wordt voorkomen dat er zandhagedissen tijdens de werkzaamheden gedood zullen worden, is het door de verborgen levenswijze van deze soort niet geheel uit te sluiten dat er exemplaren gedood zullen worden. Tijdelijk zal de zandhagedis daarnaast 0.58 hectare minder leefgebied hebben. Tijdens de werkzaamheden wordt het meest optimale habitat van de zandhagedis zoveel mogelijk behouden. Daarnaast vindt versterking plaats van de te handhaven leefgebieden plaats, door het plaatsen van 533 meter takkenrillen. Takkenrillen kunnen door de zandhagedis gebruikt worden als passage, om de minder geschikte terreindelen te overbruggen. De takkenrillen worden geplaatst langs de noordrand van de te handhaven leefgebieden, waardoor deze leefgebieden in verbinding komen te staan met heideterrein Groot Heidestein. Daarnaast vindt er extra boskap plaats langs de zuidrand van het leefgebied, zodat er meer zoninstraling zal zijn. Omdat er in de omgeving voldoende alternatief leefgebied voor de zandhagedis aanwezig is, is het niet aannemelijk dat de lokale populatie negatieve effecten zal ondervinden door de werkzaamheden. De voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

Na de werkzaamheden zal het plangebied zich ontwikkelen tot heideterrein, en geschikt worden als leefgebied voor de zandhagedis. Het oppervlak geschikt leefgebied neemt toe doordat het gekapte bos niet herbeplant zal worden, en dit deel van het gebied herontwikkeld zal worden tot heideterrein. Dit zal enige tijd (10-15 jaar) duren. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de zandhagedis niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Hazelworm

De hazelworm is in het plangebied aangetroffen. Het heideterrein vormt voor de hazelworm optimaal leefgebied. Het omliggende bosgebied is tevens onderdeel van het leefgebied van de hazelworm, maar wel suboptimaal. In het bosgebied zijn lokaal geschikte plekken aanwezig, met name in de vorm van liggend dood hout. Het is aannemelijk dat het heideterrein jaarrond in gebruik is door de hazelworm, onder andere als voortplantings- en overwinteringsgebied. Het bosgebied zal naar verwachting voor slechts enkele exemplaren van de hazelworm een functie hebben. In totaal wordt de populatiegrootte geschat op 5 – 50 exemplaren van de hazelworm. Deze populatie maakt deel uit van de grotere (meta)populatie op en rond de Utrechtse Heuvelrug. Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen exemplaren van de hazelworm worden gedood en kunnen voortplantings- en rustplaatsen van de hazelworm worden beschadigd en vernield.

Er worden maatregelen voorgesteld om de negatieve effecten op de zandhagedis zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te mitigeren. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het leefgebied van de hazelworm uitgerasterd, en worden de hazelwormen binnen het raster weggevangen en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, in geschikt habitat, weer uitgezet. Hoewel hiermee zoveel mogelijk wordt voorkomen dat er hazelwormen tijdens de werkzaamheden gedood zullen worden, is het door de verborgen levenswijze van deze soort niet geheel uit te sluiten dat er exemplaren gedood zullen worden. Tijdelijk zal de hazelworm daarnaast 0.58 hectare minder optimaal leefgebied hebben, en er gaat permanent 3.9 hectare suboptimaal leefgebied verloren. Tijdens de werkzaamheden wordt het meest optimale habitat van de hazelworm zoveel mogelijk behouden. Daarnaast vindt versterking plaats van de te handhaven leefgebieden plaats, door het plaatsen van 533 meter takkenrillen. Takkenrillen kunnen door de hazelworm gebruikt worden als passage, om de minder geschikte terreindelen te overbruggen. De takkenrillen worden geplaatst langs de noordrand van de te handhaven leefgebieden, waardoor deze leefgebieden in verbinding komen te staan met heideterrein Groot Heidestein. Daarnaast vindt er extra boskap plaats langs de zuidrand van het leefgebied, zodat er meer zoninstraling zal zijn. Omdat er in de omgeving voldoende alternatief leefgebied voor de hazelworm aanwezig is, is het niet aannemelijk dat de lokale populatie negatieve effecten zal ondervinden door de werkzaamheden. De voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

Na de werkzaamheden zal het plangebied zich weer ontwikkelen tot heideterrein, en geschikt worden als leefgebied voor de hazelworm. Het oppervlak geschikt leefgebied neemt toe doordat het gekapte bos niet herbeplant zal worden, en dit deel van het gebied herontwikkeld zal worden tot heideterrein. Dit zal enige tijd (10-15 jaar) duren. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de hazelworm niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

Er is ontheffing aangevraagd op grond van de belangen: "In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats" en "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Het terrein betreft de voormalige schietbaan van een kleiduivenschietvereniging. De loden kogeltjes die tijdens het gebruik van deze baan zijn achtergebleven, vormen een risico voor de volksgezondheid. De sterke bodemverontreiniging, bestaande uit lood maar ook uit aromatische koolwaterstoffen (PAK), moeten met spoed gesaneerd worden om onaanvaardbare risico's voor mens, plant en dier te weg te nemen. Naast dat de verontreiniging een gevaar vormt voor de ecologie, wordt (na de sanering) met de herinrichting van het terrein ook een positief effect op de populaties van de zandhagedis en de hazelworm beoogd; door 3,9 hectare bos om te vormen tot heide, en een verbinding te realiseren met het heideterrein op Groot Heidestein (en de populaties aldaar) wordt de gunstige staat van instandhouding van de zandhagedis en de hazelworm (en andere heideminnende soorten) bevorderd.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen "In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats" en "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten" voldoende onderbouwd zijn om het verstoren en doden van exemplaren van de zandhagedis, het doden van exemplaren van de hazelworm, en het beschadigen en vernielen van voortplantings- en rustplaatsen van de zandhagedis en de hazelworm, te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

De sanering is locatiegebonden en kan dus niet elders worden uitgevoerd. Er is geen andere mogelijkheid om de verontreiniging uit de bodem te verwijderen dan de bodem af te graven. De werkzaamheden worden buiten de meest kwetsbare periode voor de zandhagedis en de hazelworm uitgevoerd. Qua inrichting is gekozen voor het ecologisch meest gunstige alternatief, met waar mogelijk het behoud van optimaal leefgebied, het verbinden van leefgebieden en het ontwikkelen van nieuw optimaal leefgebied na afronding van de werkzaamheden. Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij ontheffing als bedoeld in de artikel 3.8, eerste lid, mede gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Afdeling Uitvoering Fysieke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van M. van der Sluis op 14 juli 2017, namens Stichting Het Utrechts Landschap, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Stichting Het Utrechts Landschap

Adres: Postbus 121

Postcode en woonplaats: 3730 AC De Bilt

Ontheffing 81BC5D30 voor het tijdvak van: 1 september 2017 tot 1 maart 2018.

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het doden of vangen en opzettelijk verstoren van exemplaren van de zandhagedis (*Lacerta agilis*), en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de zandhagedis, alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de wet, voor zover dit betreft het doden of vangen van exemplaren van de hazelworm (*Anguis fragilis*), en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de hazelworm.

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het landgoed Bornia, gelegen ten noorden van de A12 ter hoogte van Driebergen, zoals weergegeven in figuur 1.1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan sanering Landgoed Bornia, Driebergen' van 14 juli 2017.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met servicebureau@provincie-Utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te sturen. U dient het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen.

Specifieke voorschriften

7. U dient de maatregelen uit te voeren zoals voorgesteld op pagina's 14 tot en met 16 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan sanering Landgoed Bornia, Driebergen' van 14 juli 2017 (bijlage 2 bij dit besluit).
8. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit na te leven.
9. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
10. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal drie maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
11. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is Servicebureau/provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht.

6. Maatregelen ter beperking effecten

6.1 Maatregel

6.1.1 Algemeen

1. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van reptielen en broedvogels (verder: ecologisch toezichthouder);
2. Er wordt een ecologisch werkprotocol met logboek opgesteld door de ecologisch toezichthouder. Hierin worden maatregelen vastgelegd, bedoeld om schade te voorkomen. Daarbij wordt omschreven welke soort betrokken was en welke maatregelen zijn genomen op welke datum en locatie;
3. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient het EWP met logboek en tevens een afschrift van de ontheffing Wet natuurbescherming op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren;
4. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, het met de verleende ontheffing meegeestuurde meldingsformulier volledig in te vullen en naar de Provincie Utrecht te zenden;
5. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden te handhaven leefgebieden van Hazelworm en Zandhagedis gemarkeerd door de ecologisch toezichthouder. Daarnaast worden binnen het bosgebied plekken met liggend dood hout en andere voor reptielen geschikte plekken gemarkeerd. Het is niet toegestaan om zich zonder uitdrukkelijke toestemming van de ecologisch toezichthouder te begeven in deze gemarkeerde kwetsbare gebieden.
6. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt door of in opdracht van de ecologisch toezichthouder een veldcontrole uitgevoerd in het gehele plangebied om na te gaan of en waar zich broedende vogels ophouden. Mochten broedende vogels aanwezig zijn dan worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen;

6.1.2 Wegvangen reptielen

7. In september 2017 wordt rondom het af te graven heidegebied (optimaal leefgebied) van Zandhagedis en Hazelworm een raster geplaatst (zie bijlage 2) op aanwijzing van de ecologisch toezichthouder. Het raster bestaat uit glad, stevig plastic dat 10 centimeter is ingegraven en minimaal 40 centimeter boven de grond uitkomt en langs paaltjes wordt gespannen. Gemarkeerde zones blijven hierbij gehandhaafd en worden niet betreden;

aannemer uitgevoerd in nauw overleg met de ecologisch toezichthouder, maar deze aannemer zal zich moeten houden aan de (aanvullende) voorschriften die volgen uit de ontheffing en een nog op te stellen/aan te passen ecologisch werkprotocol.